

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **Mgr. V. V.**, proti žalovaným: **a) Vláda České republiky**, se sídlem nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1, **b) Ministerstvo obrany**, se sídlem Tychonova 221/1, Praha 6, **c) Úřad pro zahraniční styky a informace**, se sídlem Nad štolou 936/3, Praha 7, **d) Bezpečnostní informační služba**, se sídlem Nárožní 111/2, Praha 5, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2022, č. j. 14 A 39/2022 - 14, vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 As 206/2022, o námitce podjatosti vznesené proti soudcům čtvrtého senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Jiřímu Pallovi, Mgr. Aleši Roztočilovi a Mgr. Petře Weissové,

t a k t o :

Soudci čtvrtého senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Jiří Palla, Mgr. Aleš Roztočil a Mgr. Petra Weissová **n e j s o u v y l o u č e n í** z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 4 As 206/2022.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností podanou k Nejvyššímu správnímu soudu se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Městského soudu v Praze. Jeho kasační stížnost byla zapsána do rejstříku pod sp. zn. 4 As 206/2022.

[2] Nejvyšší správní soud doručil stěžovateli poučení o tom, že jeho věc bude projednávat a rozhodovat čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu ve složení JUDr. Jiří Palla, Mgr. Aleš Roztočil a Mgr. Petra Weissová, spolu s usnesením, kterým stěžovatele vyzval k odstranění vad kasační stížnosti. Stěžovatel následně vznesl námitku podjatosti vůči všem výše jmenovaným soudcům.

[3] Námitku vůči soudcům čtvrtého senátu JUDr. Jiřímu Pallovi a Mgr. Aleši Roztočilovi stěžovatel podal z důvodu jejich výroků vůči němu v písemném odůvodnění rozhodnutí NSS: „*neváhá právní úpravu aplikovat čistě účelově a správní orgány i soudy mnohdy zahrnovat neopodstatněnými podáními a námitkami.*“ Stěžovatel také uvedl: „*Žalobce nyní vede spor soudní s Českou republikou – Ministerstvo spravedlnosti u OS pro*

Prahu 2 sp. zn.: 20 C 51/ 2020 a žalovaná navrhla svědeckou výpověď uvedených soudců. Žalobce uvedl, že nemá námitek z výchovných důvodů. Je tu pochybnost o nestrannosti uvedených soudců vůči žalobci, když ho znevažují a to zcela zbytečně a nepravdivě.“

[4] Dále stěžovatel namítá podjatost vůči všem soudcům čtvrtého senátu: „Žalobce podává námitku podjatosti z důvodu nedůvěryhodnosti uvedených soudců a soudkyně JUDr. Petry Weissové, neboť se neoprávněně obohacují na úkor majetku České republiky tím, že zasedají jako soudci v senátu NSS 4 As a střídajíc se ve funkci předsedy senátu, tak aby pobírali ještě příplatek za předsednictví senátu, který nemůže být spravedlivý i proto, že by měl maximálně činit jednu třetinu, pokud se práce v senátu v počtu tří lidí rozděluje mezi tři předsedy senátu. Žalobce v tomto smyslu podá stížnost k předsedovi NSS, který je v první řadě za toto protiprávní jednání odpovědný. Senát má mít jednoho předsedu a ne tři.“

[5] Soudci čtvrtého senátu se k těmto námitkám vyjádřili tak, že nemají žádný vztah k věci ani k účastníkům řízení.

[6] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), jsou soudci *vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.* Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. *musí být námitka podjatosti zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována.*

[7] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu plyne, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezájatosti soudce v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz náleze ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, N 127/6 SbNU 429). K vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. náleze ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, N 98/23 SbNU 11).

[8] Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým

pokračování

je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Soudce lze tedy z projednávání a rozhodnutí přidělené věci vyloučit jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezájatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16, dostupné na www.nssoud.cz). Zákon přitom výslovně stanoví, že takovým důvodem nemůže být okolnost, která spočívá v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[9] Námitka podjatosti stěžovatele, jenž je advokátem, který by měl jako profesionál znát výše citovaný procesní předpis, je zdůvodněna pouze odkazem na citaci blíže nespecifikovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, v němž se podle něj měli jmenovaní soudci čtvrtého senátu dopustit jeho znevažování. Uvedená námitka má souvislost pouze s citovaným soudním rozhodnutím, na němž se příslušní soudci podíleli. Přitom podle výslovného znění poslední věty § 8 odst. 1 s. ř. s. *důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*. Navrhovaná svědecká výpověď soudců v jiném řízení nikterak nezakládá jejich podjatost v řízení o kasační stížnosti, stěžovatel přitom sám ničeho bližšího neuvádí.

[10] Také námitka podjatosti vůči všem soudcům čtvrtého senátu kvůli jejich nedůvěryhodnosti není opodstatněná, neboť s. ř. s. ani zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), počet jmenovaných předsedů senátu neomezuje, a tak výkon předsednické činnosti nezpůsobuje jejich nedůvěryhodnost.

[11] Druhý senát Nejvyššího správního soudu proto uzavírá, že na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že soudci čtvrtého senátu tohoto soudu JUDr. Jiří Palla, Mgr. Aleš Roztočil a Mgr. Petra Weissová nejsou vyloučeni z projednání a rozhodnutí výše uvedené věci.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. srpna 2022

Mgr. Eva Šonková
předsedkyně senátu